

ביטוח לאומי מחלקה לתי



26903

הצעת תקציב תפעולי לשנת 2

מוסד לביטוח לאומי

820

מלל



המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

הצעת תקציב תפעולי לשנת 2003

תקציב מעודכן לשנת 2002

מוגש לוועדת הכספים של מועצת המוסד

ירושלים, כ"ז תשרי תשס"ג, אוקטובר 2002

820

מלל

תקבולים (ללא רבית), תשלומים ועודפים/גרעונות, לפי ענפי הביטוח העיקריים (במיליוני ש"ח) - שנת 2003



המוסד לביטוח לאומי
המחלקה לתיעוד
מס' מלאי 1/2002/9867

המוסד לביטוח לאומי
המחלקה לתיעוד
צ"ש ד"ר ג. גונן, ירושלים



המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

הצעת תקציב תפעולי לשנת 2003
תקציב מעודכן לשנת 2002

מוגש לוועדת הכספים של מועצת המוסד

2002
נתן

תוכן העניינים

ביטוח לאומי מחלקה לתי



26903

עמוד

11-1

הצעת תקציב תפעולי לשנת 2
מוסד לביטוח לאומי
מלל 820

דברי הסבר

לוחות

- 12 לוח 1 – זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים 2003-2001
- 13 לוח א/1 – זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים 2003-2001
- 14 לוח 2 – התקבולים, התשלומים והעודפים ונכסים שנת 2003
- 15 לוח 3 – התקבולים, התשלומים והעודפים ונכסים שנת 2002
- 16 לוח 4 – התקבולים, התשלומים והעודפים ונכסים שנת 2001
- 17 לוח 5.1 – הגבייה באמצעות המוסד
- 18 לוח 6 – מספר מקבלים
- 19 לוח 7 – השתתפות האוצר לשנת 2002 בתקציב המוסד

תרשימים

- 20 תקבולים ותשלומים של המוסד לביטוח לאומי לשנת 2003
- 21 תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון, 2003
- 22 תשלומי גמלאות לפי ענפי ביטוח, 2003
- 23 סה"כ תקבולים, תשלומים, עודפים/גרעונות, 2003
- 24 תקבולים (כולל ריבית) תשלומים ועודפים/גרעונות, לפי ענפי ביטוח עיקריים, 2003
- 25 תקבולים (ללא ריבית) תשלומים ועודפים/גרעונות, לפי ענפי ביטוח עיקריים, 2003

דברי הסבר לתקציב התפעולי של המוסד לביטוח לאומי: תקציב מתוקן ל-2002 והצעת תקציב ל-2003

1. תקציב מתוקן ל-2002 – דברי הסבר ואומדנים

תקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת 2002 הוכן לאחר שחוק ההסדרים אושר על ידי הכנסת בפברואר 2002, והוא מבוסס על התחזיות המקרו-כלכליות והדמוגרפיות שנאמדו על ידי מינהל המחקר בשלהי 2001. ואולם, אי הוודאות הרבה לגבי ההתפתחויות הכלכליות במשק היתה ברורה לכל כבר בעת הכנת התקציב. בצד העמקת המיתון הכלכלי במשק במהלך 2002 והפיחות בערכו של השקל היינו עדים לעליית רמת האינפלציה ולשחיקה בשכר, מעבר לתחזיות המקוריות. בנוסף לכך, התוכנית הכלכלית שעליה החליטה הממשלה זמן קצר לאחר אישורו של חוק ההסדרים לשנת 2002 אושרה על ידי הכנסת ביוני 2002. תוכנית זו כללה שורה של שינויים במערך הגמלאות והגבייה של המוסד לביטוח לאומי. לפיכך, התקציב המתוקן ל-2002 מתבסס על התחזיות המקרו-כלכליות המעודכנות לשנת 2002, על הביצוע בשבעת החודשים הראשונים של השנה ועל אומדן השינויים הכלולים בתוכנית הכלכלית וקצב יישומם במחצית השנייה של השנה.

1. עדכון התחזיות המקרו-כלכליות לשנת 2002

לוח א' מציג את המקדמים העיקריים לבניית תקציב 2002 המקורי והמתוקן. התקציב המתוקן מתבסס על ההנחות הבאות:

- רמת המחירים הממוצעת בשנת 2002 תהיה גבוהה בכ-6%-7% מרמת המחירים הממוצעת ב-2001 (לעומת 2.9% בתקציב המקורי).
- השכר הממוצע למשרת שכיר יישאר במונחים נומינליים ברמה של 2001 (צפויה עלייה של לא יותר מכ-0.5%) לעומת תחזית של כ-4.5% בתקציב המקורי. במונחים ריאליים צפויה ב-2002 שחיקת שכר בשיעור דומה לשיעור האינפלציה.
- מספר המועסקים ב-2002 צפוי לגדול בשיעור של קצת פחות מאחוז אחד (לעומת כ-2% בתקציב המקורי). שיעור הבלתי מועסקים בממוצע ל-2002 יעמוד על 10.5%-10.8% מכוח העבודה (לעומת כ-9.5% בתקציב המקורי).

לוח א' המקדמים העיקריים לבניית אומדן הביצוע ל-2002 ולהצעת תקציב ל-2003

תחזית ל-2003	שנת 2002		
	תחזית מתוקנת	תחזית מקורית	
			מדד מחירים ממוצע לצרכן – אחוז הגידול
3.5%-3%	7%-6%	2.6%	הממוצע לעומת אשתקד
			שכר ממוצע במשק – אחוז הגידול הנומינלי
3.5%-3%	0.5%-0%	4.5%	לעומת אשתקד
			שכר ממוצע במשק – אחוז גידול ריאלי
0%	-6.5%	1.9%	לעומת אשתקד
			היקף המועסקים – אחוז הגידול לעומת
2%-1.5%	1%-0.7%	2.0%	אשתקד
11%	10.8%-10.5%	9.6%-9.5%	שיעור הבלתי מועסקים
35,000	35,000	40,000	עולים חדשים

2. תיקוני החקיקה שהונהגו בתוכנית הכלכלית וקצב יישום השינויים

התוכנית הכלכלית שאושרה ביוני 2002 כללה את השינויים הבאים:

בתחום הגמלאות

א. אי עדכון הקצבאות הצמודות לשכר הממוצע וקצבות הילדים בינואר 2003. שינוי זה אינו רלבנטי לתקציב 2002.

ב. הפחתה של 4% בסכומי מרבית הקצבאות שהמוסד משלם, החל מיולי 2002. יישום ההפחתה הוחל באוגוסט בענפים זיקנה ושאירים, הבטחת הכנסה, אבטלה, אימהות ונפגעי עבודה, ואילו באוקטובר הוחל בהפחתת גמלת הסיעוד. ההפחתה בגמלת הסיעוד היתה בשיעור של כ-2% בלבד, בשל השפעת השינויים במיסוי (מע"מ ודמי ביטוח לאומי על מעסיקים) על התעריף לשעת טיפול.

ג. הפחתה של 15% בערך נקודת קצבת ילדים מיולי 2002 במקום הפחתה של 12% ממרס 2002 (לפי חוק ההסדרים 2002). ההפחתה הנוספת יושמה במועדה.

ד. הבחנה ברמת קצבות הילדים בין משרתים בשירות "מזכה" לבין לא-משרתים ב"שירות מזכה". תיקון זה לא יושם עדיין. התקציב המתוקן ל-2002 מניח הפחתת הקצבאות לחסרי "שירות מזכה" החל מאוקטובר 2002, כאשר הניכוי הרטרואקטיבי עבור החודשים הקודמים יבוצע גם הוא ב-2002.

ה. החמרה בתנאי הזכאות לדמי אבטלה:

- הארכת תקופת האכשרה ל-360 יום מתוך השנה וחצי הסמוכות לאירוע האבטלה, וזאת עבור מצטרפים חדשים בלבד. תיקון זה שיושם על המצטרפים החדשים מיולי 2002 יבוא לידי ביטוי בתשלומי הענף מספטמבר 2002.

- צמצום דמי האבטלה בעת הכשרה מקצועית (ל-70% מדמי האבטלה שהיו נהוגים קודם לכן) למצטרפים חדשים. השינוי יבוא לידי ביטוי החל מאוגוסט 2002.

- צמצום תקופת הזכאות לדמי אבטלה ל-50 יום למובטלים עד גיל 25 (למצטרפים חדשים בלבד). השינוי יושם החל מיולי 2002, ויביא לידי ביטוי בתשלומי הענף החל באוקטובר 2002.

ו. שינויים במערך הגבייה ובמקורות המימון:

- ביטול התקרה לתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. התקציב בנוי על ההנחה שהגבייה הנוספת מביטול התקרה תהיה ברמה של 85% מהפוטנציאל.

- העלאת שיעור דמי ביטוח לאומי למעסיקים ולעצמאיים בנקודת אחוז אחת והפחתת שיעור השיפוי במקביל. יתרת השיפוי נותרת בלוחות המצורפים תחת השם "שיפוי האוצר", ולא בסעיף 32 לחוק כפי שנקבע בחוק ההסדרים.

ההשפעה של התוכנית הכלכלית על היקף התשלומים של המוסד לביטוח לאומי תבוא לידי ביטוי חלקי בלבד ב-2002, אך לידי ביטוי כמעט מלא ב-2003. תיקוני הגבייה יושמו במועדם ובאו לידי ביטוי בגבייה של חודש אוגוסט (על השכר של חודש יולי). אומדני החיסכון השנתיים בהבשלה מלאה של השינויים בגמלאות ובגבייה מוצגים בתזכיר שהכין מינהל המחקר לאחר פירסומה של התוכנית הכלכלית. אומדנים אלה שימשו

בסיס להכנת התקציב, עם השינויים המתחייבים מהחלטות הכנסת לגבי התוכנית ומועד החלת השינויים.

3. תיקוני חוק נוספים שיושמו ב-2002

א. יישום הסכם הנכים ממרץ 2002 הכולל: תשלום קצבה חודשית נוספת בהתאם לאחוז הנכות הרפואית, תשלום נוסף למקבלי גמלת שירותים מיוחדים ותוספת לגמלת ילד נכה לילדים שהם נכים קשים. (עלות כוללת ל-2002 בסכום של כ-350 מיליוני ₪).

ב. תיקון חוק נכות כללית ביחס לאופן ההתחשבות בהכנסות מפנסיה בחישוב הקצבה (עלות של כ-12 מיליוני ₪), בתחולה מינואר 2002.

ג. תשלום קצבת זקנה בגובה קצבת הנכות לנכים שהשתלמה להם קצבת נכות כללית (הגבוהה מקצבת הזקנה) לפני הגיעם לגיל המזכה בקצבת זקנה. יישום השינוי מינואר 2002 בעלות שנתית של כ-10 מיליוני ₪.

4. נתונים מסכמים לתקציב מתוקן ל-2002

א. היקף תשלומי הגמלאות

התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מינהל) ב-2002 יסתכמו בכ-47.4 מיליארד ₪, בהשוואה ל-45.5 מיליארד ב-2001. זהו גידול נומינלי של 2.3%, אך ירידה ריאלית של 3.5%. התשלומים לגמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי (35.8 מיליארד ₪) עלו נומינלית בכ-2%, ואילו היקף תשלומי הגמלאות הלא גבייתיות עלו בכ-11% (עליה ריאלית של כ-4.5%).

ניתוח התשלומים בענפים השונים מראה שעיקר הגידול בתשלומי הגמלאות נובע מהסעיפים הבאים:

- תגמולי מילואים יגדלו ב-2002 בכ-600 מיליוני ₪ (ויגיעו לכ-1.94 מיליארד) גידול זה מסביר כ-30% מהגידול בהיקף הגמלאות וכ-60% מהגידול בגמלאות הלא-גבייתיות.

- התשלומים בענף נכות גדלו במיוחד בשל יישום הסכם הנכים והגידול הצפוי במספר המקבלים. התשלומים בענף יגדלו בכ-900 מיליוני ₪, ויגיעו לכ-7 מיליארד ₪ ב-2002. התוספת בתשלומי ענף נכות מסבירה כ-50% מהגידול בכלל הגמלאות.

- המשך גידול בתשלומי ענף סיעוד, בעיקר בשל הימשכות מגמת העלייה במספר המקבלים.

- לעומת זאת, בענף ילדים צפויה ירידה נומינלית של כ-14% בתשלומי הגמלאות ותשלומי הענף יקטנו בכ-1.1 מיליארד ₪. בשאר הענפים צפויה עליה נומינלית מתונה יחסית – שמבטאת בעיקר את השפעת הגידול במספר המקבלים לאחר ניכוי ההפחתה ברמת הקצבאות.

ב. הגבייה

על פי האומדנים המתוקנים לשנת 2002 הגבייה באמצעות המוסד (כולל שיפוי האוצר) תסתכם בכ-33.9 מיליארד ₪, בהשוואה ל-32.8 מיליארד ₪ ב-2001. הגבייה ב-2002 תגדל ב-3.4% במונחים נומינליים, אך תרד ב-2.5% במונחים ריאליים (בהנחת אינפלציה של 6%). אלמלא שינוי החקיקה במערך הגבייה, הגבייה ב-2002 היתה מסתכמת בכ-33.2 מיליארד ₪. פירוט שיעורי השינוי במרכיבי הגבייה – גבייה מהציבור של דמי ביטוח לאומי, דמי ביטוח בריאות ושיפוי האוצר מפורטים בלוח מס' 1. הרכב הגבייה לפי רכיבים אלה הוא תוצאה של שינויי החקיקה; גביית דמי ביטוח לאומי מהציבור תגדל בכ-7% נומינלית (בכ-1% במונחים ריאליים), השיפוי ירד בכ-18% (22.5% ריאלית) ואילו גביית דמי ביטוח בריאות תעלה בכ-3% (ירידה ריאלית של 2.8%).

ג. תקבולי המוסד

בשנת 2002 יסתכמו תקבולי המוסד בכ-59.4 מיליארד ₪, לעומת כ-56.7 מיליארד ב-2001. זהו גידול נומינלי של כ-4.8%, שמשמעותו ירידה ריאלית של כ-1.2%. היקף התקבולים לשנת 2002 חושב בהנחה שהאוצר יעביר את מלוא השתתפותו בתקציב המוסד ל-2002, אך אינו כולל סכומים שהאוצר העביר למוסד בגין חובות לשנים קודמות (כ-850 מיליוני ₪).

נוסף לגבייה, תקבולי המוסד כוללים את הקצבת האוצר למימון ענפי הביטוח מכוח סעיף 32 לחוק ואת מימון הגמלאות הלא-גבייתיות. ב-2002 תסתכם הקצבת האוצר

בכ-10.3 מיליארד ₪ (ירידה ריאלית של 2.7%), ואילו מימון הגמלאות הלא-גבייתיות לפי סעיף 9 לחוק ולפי חוקים אחרים יסתכם בכ-10.8 מיליארד ₪ (עלייה ריאלית של 4.6%).

ד. מצב חובות האוצר למוסד לביטוח לאומי

1. בתקציב השוטף לשנת 2002 תיקצב האוצר כ-21.5 מיליארד ₪ להשתתפות בתקציב הביטוח הלאומי. לפי אומדן מתוקן של מינהל המחקר צריכה השתתפות השוטפת לשנת 2002 להגיע לכ-21.7 מיליארד ₪, כלומר חוסר תקציב של כ-0.2 מיליארד ₪.

2. חוב האוצר לביטוח לאומי עבור שנים קודמות הסתכם ב-31.12.2001 בכ-1.2 מיליארד ₪.

3. בתקציב לשנת 2002 תיקצב האוצר בנוסף לתקציב השוטף סך של 844 מיליון ₪ כתקציב להחזר חובות עבור שנים קודמות.

4. בסיכום יצטמצם חוב האוצר מ-1.2 מיליארד בסוף שנת 2001 ל-0.6 מיליארד בסוף שנת 2002.

בהתאם לתחזית התשלומים והתקבולים צפוי ב-2002 גרעון שוטף של כ-3.1 מיליארד ₪. זאת מבלי להתחשב בסכומים שהעביר האוצר כחוזר חובות. בתוספת ריבית על ההשקעות יוצר עודף של כ-1.1 מיליארד ₪.

II. הצעת תקציב ל-2003 בהתאם למצב החוקי

1. הבסיס להכנת התקציב

התקציב התפעולי לשנת 2003 מבוסס על: (א) אומדן ביצוע התקציב התפעולי לשנת 2002 בהתייחס להיקף התשלומים והתקבולים ולמספר מקבלי הגמלאות. (ב) תחזיות מקרו כלכליות ביחס למחירים, שכר, תעסוקה ואבטלה ותחזיות דמוגרפיות. (ג) תיקוני חקיקה שאושרו בכנסת ושתחולתם מינואר 2003 (אי עדכון הקצבאות בינואר 2003), או תיקוני חקיקה שיישומם הוחל ב-2002, אך יבואו לדי ביטוי מלא ב-2003. בקטיגוריה השנייה נופלים כמעט כל התיקונים שאושרו במסגרת חוק ההסדרים ל-2002 והתוכנית הכלכלית.

כידוע, תיקוני החקיקה במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2003 עליהם החליטה הממשלה לא אושרו עדיין על ידי כנסת ישראל. אומדנים להשפעת תיקונים אלה על תקציב המוסד לביטוח לאומי יוצגו בפרק III.

2. תחזיות מקרו כלכליות לשנת 2003

להלן מקדמי התחזית ל-2003 כמפורט בלוח א':

מחירים – רמת המחירים הממוצעת ב-2003 תהיה גבוהה בכ-3%-3.5% מרמת המחירים הממוצעת ב-2002.

שכר ממוצע במשק – ב-2003 השכר הממוצע יגדל נומינלית בכ-3.5% (שמירה על כוח הקנייה).

היקף המועסקים – מספר המועסקים יגדל ב-2003 בכ-1.5%-2%.

שיעור האבטלה – שיעור הבלתי מועסקים ב-2003 יעמוד על כ-11% מכוח העבודה.

עולים חדשים – מספר העולים החדשים שיגיעו לארץ ב-2003 יעמוד על כ-35 אלף.

3. אומדנים להיקף התשלומים והגבייה ב-2003

א. ההיקף הצפוי של תשלומי הגמלאות

התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מנהל) ב-2003 צפויים להסתכם בכ-48.4 מיליארד ₪, לעומת 47.4 מיליארד ב-2002. היקף התשלומים יירד ב-2003 בכ-0.9% במונחים ריאליים. התשלומים לגמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי יגיעו לכ-37.2 מיליארד ₪ (ירידה ריאלית בת 1.4%), ואילו התשלומים לגמלאות הלא-גבייתיות יסתכמו בכ-11 מיליארד ₪ (עלייה ריאלית בשיעור של כ-0.7%).

הניתוח הענפי של תשלומי הגמלאות מצביע שענפים נכות וסיעוד ימשיכו לגדול בשיעור גבוה, יחסית, ואילו בענף הילדים תימשך הירידה הנומינלית בהיקף התשלומים. בענף אבטלה תסתמן ירידה יחסית חדה בהיקף התשלומים בשיעור ריאלי של כ-13% (10.4% נומינלית). צפוי שהתשלומים לתגמולי מילואים יירדו במעט, לאחר הגידול החד שהתרחש ב-2002.

ב. היקף הגבייה

הגבייה באמצעות המוסד (כולל יתרת השיפוי שהועברה לסעיף 32) תסתכם ב-2003 בכ-36.5 מיליארד ₪, בהשוואה ל-33.9 מיליארד ב-2002. זהו גידול ריאלי של 4.5%. הגבייה מהציבור לענפי ביטוח תסתכם בכ-23.4 מיליארד ₪ (גידול ריאלי של כ-11%, ואילו שיפוי האוצר יפחת לכ-1.5 מיליארד ₪. סך כל הגבייה לענפי הביטוח, כולל יתרת השיפוי שהועברה לסעיף 32 תסתכם בכ-24.9 מיליארד ₪ (גידול ריאלי של כ-5%). הגבייה מדמי ביטוח בריאות תעמוד על כ-11.6 מיליארד, ותגדל ריאלית בכ-3.7%.

ג. תקבולי המוסד לביטוח לאומי

סך כל התקבולים של המוסד לביטוח לאומי מגבייה, מהשתתפות האוצר במימון הגמלאות ומהכנסות אחרות (ריבית ופיצויים מצד שלישי) יסתכמו ב-2003 בכ-63.5 מיליארד ₪. זהו גידול ריאלי צפוי בשיעור של 3.8%. הקצבת האוצר למימון גמלאות ענפי הביטוח הגבייתיות תעמוד על כ-11.1 מיליארד ₪ (גידול ריאלי של 4.9%), ואילו

השתתפות האוצר למימון גמלאות לא גבייתיות תסתכם בכ-11.2 מיליארד ₪ (גידול של 0.7% במונחים ריאליים). ההכנסה מריבית תגדל ריאלית בכ-3.3% ותגיע לסכום של כ-4.5 מיליארד ₪.

ד. עודף / גרעון בתקציב התפעולי

בהתאם לתחזית התשלומים והתקבולים צפוי ב-2003 גרעון שוטף של כמיליארד ₪, ובתוספת ההכנסה מריבית יוצר עודף של כ-3.5 מיליארד ₪.

III. השפעות חוק ההסדרים לשנת 2003 על תקציב המוסד לביטוח לאומי

1. פירוט התיקונים בחוק ההסדרים לשנת 2003

חוק ההסדרים לשנת 2003 שאושר עלי די הממשלה כולל שורה נוספת של שינויים בזכאות לגמלאות וברמתן, כמפורט להלן:

הבטחת הכנסה

א. הפחתת רמת הגמלאות להבטחת הכנסה בשיעור הרגיל והמוגדל, למעט לבני 55 ומעלה.

ב. שינוי בהתייחסות להכנסות מעבודה שמובאות בחשבון לצורך קביעת רמת הגמלה (הפחתה בסכום ההכנסה שאינו מובא בחשבון ובשיעור הקיזוז וביטול הסכומים הקובעים), למעט לבני 55 ומעלה.

ג. ביטול הזכאות לגמלה ליחידים עד גיל 25 ולזוגות שלשניהם לא מלאו 25 שנה, למעט חריגים.

ד. ביטול הזכאות לשיעור המוגדל למצטרפים חדשים בני 46-54, בהמשך לביטול המעבר לשיעור המוגדל לאלה ששהו 24 חודשים במערכת (בפברואר 2002).

ה. החלת חובת מבחן תעסוקה לאימהות לילדים שמלאו להם שנתיים (במקום 7 שנים), והחלת חובת התייצבות לכל המוגדרים כבלתי ניתנים להשמה.

מזונות

הפחתת שיעור דמי המזונות וצמצום ההכנסה שאינה מובאת בחשבון בקביעת רמת הגמלה, בדומה לשינויים בגמלה להבטחת הכנסה.

אבטלה

מניעת השתתפות בהכשרה מקצועית למקבלי דמי אבטלה.

סיעוד

א. הגבלת ההוצאות והרווח של חברות סיעוד, מבלי לפגוע ברמות השירות לקשיש.

ב. הגדלת הגמלה לקשישים (התלויים לחלוטין בעזרת הזולת) ששירותי הסיעוד ניתנים להם באמצעות עובד ישראלי, והפחתת הגמלה לאלה שהשירות ניתן על ידי עובד זר. נושא הסיעוד אינו מסוכם סופית ומתנהלים דיונים בין המוסד לבין האוצר על חלופה לשינויים אלה.

גמלאות אחרות

א. ביטול התוספת למענק הלידה לילד החמישי אילך, שהוענקה במסגרת חוק הפרט.

ב. ביטול כפל תשלום של מענק פטירה (הבטחת הכנסה וזקנה ושירים).

ג. הגשת תביעה לדמי פגיעה תוך 180 יום ממועד תאונת העבודה.

ד. הגבלת תשלום רטרואקטיבי של גמלאות לתקופה של עד 12 חודשים.

ה. ביטול התיקון בחוק נכות כללית המתייחס לאופן ההתחשבות בהכנסה מפנסיה.

תיקונים אחרים

א. שינויים בהגדרת תושבות ושליטת זכאות לגמלאות מלא-תושבים.

ב. תיקון מינהלי – העברת הטיפול בתביעות שיבוב לגורם חיצוני למוסד לביטוח לאומי.

לוח מס' 1 - דברי הסבר, התקציב והמחירים במסגרת המודל המוצג לציבור

אומדן השפעת התיקונים שאישרה הממשלה בחוק ההסדרים ל-2003 במונחים שנתיים (במחירי 2002 ובהתאם לתחזית המקבלים ב-2003):

2001	2002		2003		השפעה
	אחוז	מיליון ₪	אחוז	מיליון ₪	
					הבטחת הכנסה - כ-950 מיליארד ₪
					מזונות (ברוטו) - כ-85 מיליוני ₪
48,477.7	-1.2	59,381.2	3.8	81,478.8	אבטלה - כ-200 מיליוני ₪
28,714.1	-0.4	31,391.9	0.4	31,828.0	סיעוד - כ-40 מיליוני ₪
27,784.4	-2.2	37,870.1	4.7	40,545.3	נכות - כ-15 מיליוני ₪
27,784.4	-2.4	23,041.9	3.8	24,856.2	אימהות - כ-30 מיליוני ₪
16,126.3	0.9	20,471.9	19.9	23,396.9	מענק פטירה כ-12 מיליוני ₪
12,602.4	-28.6	2,710.9	-43.4	1,492.5	תושבות - כ-400 מיליוני ₪, לפי הערכת האוצר
8,292.4	-3.7	19,290.1	4.9	11,090.5	הכנסה משיבוב - כ-200 מיליוני ₪, לפי הערכת האוצר
4,871.8	-2.1	4,231.9	3.3	4,511.8	תיקונים אחרים - כ-50 מיליוני ₪
12.5	98.6	104.8	-2.8	108.9	
2,756.7	-4.6	10,828.1	8.7	11,236.2	
16,367.8	-0.3	16,890.9	3.7	11,834.8	
					סך כל תשלומי הגמלאות הגבייתיות והלא גבייתיות ירד בעקבות אישור חוק ההסדרים בכ- 1.7 מיליארד ₪, וההכנסה מפיצויים מצד שלישי תעלה בכ-200 מיליוני ₪.
28,946.3	-4.9	58,791.9	-0.9	58,943.2	
21,088.1	-3.7	23,291.9	-1.4	24,361.0	
617.1	3.8	768.8	-4.8	779.9	
5,542.5	4.8	10,879.0	0.9	10,879.0	
218.2	8.3	244.1	-1.0	248.0	
12,807.5	-2.8	18,090.9	2.7	11,634.9	
2,416.8	..	-2,115.4	..	-1,816.1	
829.2	..	1,113.5	..	1,484.3	

דברי הסבר - תקציב תפעולי (achdut)

לוח מס. 1 - זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי
(במיליוני שקלים חדשים)

2001	2002		2003		
	אומדן ביצוע	אחוז השינוי*	אומדן ביצוע	אחוז השינוי*	
56,677.7	-1.2	59,380.2	3.8	63,478.8	תקבולים - סך-הכל
29,714.1	-0.4	31,361.0	8.4	35,020.0	מזה: גבייה מהציבור - סך הכל - ללא שיפוי
36,354.4	-2.2	37,670.1	4.7	40,616.8	א. תקבולים לענפי ביטוח לאומי ע"פ חוק
22,236.5	-2.4	23,011.0	4.9	24,866.0	גבייה לענפי ביטוח לאומי
19,146.5	0.9	20,471.0	10.9	23,386.0	גבייה מהציבור
3,090.0	-22.5	2,540.0	-43.4	1,480.0	שיפוי האוצר
9,952.4	-2.7	10,269.1	4.9	11,090.8	הקצבת האוצר
4,075.0	-2.1	4,230.0	3.3	4,500.0	ריבית
90.5	66.8	160.0	-2.9	160.0	פיצויים מצד שלישי
					ב. מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
9,755.7	4.6	10,820.1	0.7	11,228.0	ולפי חוקים אחרים
10,567.6	-2.8	10,890.0	3.7	11,634.0	ג. גבייה מן הציבור לביטוח בריאות
56,048.5	-1.9	58,266.6	-0.0	59,993.9	תשלומים - סך-הכל
35,068.1	-3.7	35,801.0	-1.4	36,361.0	גימלאות לפי חוק ביטוח לאומי
657.1	8.5	755.5	-0.9	770.9	הוצאות מינהל לענפי ביטוח לאומי
9,543.5	4.5	10,576.0	0.8	10,979.0	גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
212.2	8.5	244.1	-1.0	249.0	ולפי חוקים אחרים
10,567.6	-2.8	10,890.0	3.7	11,634.0	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
					בריאות
					עודפים שוטפים
-3,445.8	..	-3,116.4	..	-1,015.1	עודף תקבולים שוטפים על תשלומים
629.2	..	1,113.6	..	3,484.9	סך הכל עודף תקבולים על תשלומים

*לעומת שנה קודמת- במונחים ראליים

לוח מס. 1/א - זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי
(במיליוני שקלים חדשים)

2001	2002		2003		
	אחוז השינוי*	אומדן ביצוע	אחוז השינוי*	תקציב	
56,677.7	4.8	59,380.2	6.9	63,478.8	תקבולים - סך-הכל
29,714.1	5.5	31,361.0	11.7	35,020.0	מזה: גבייה מהציבור - סך הכל - ללא שיפוי
36,354.4	3.6	37,670.1	7.8	40,616.8	א. תקבולים לענפי ביטוח לאומי ע"פי חוק
22,236.5	3.5	23,011.0	8.1	24,866.0	גבייה לענפי ביטוח לאומי
19,146.5	6.9	20,471.0	14.2	23,386.0	גבייה מהציבור
3,090.0	-17.8	2,540.0	-41.7	1,480.0	שיפוי האוצר
9,952.4	3.2	10,269.1	8.0	11,090.8	הקצבת האוצר
4,075.0	3.8	4,230.0	6.4	4,500.0	ריבית
90.5	76.8	160.0	0.0	160.0	פיצויים מצד שלישי
9,755.7	10.9	10,820.1	3.8	11,228.0	ב. מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
10,567.6	3.1	10,890.0	6.8	11,634.0	ולפי חוקים אחרים
					ג. גבייה מן הציבור לביטוח בריאות
56,048.5	4.0	58,266.6	3.0	59,993.9	תשלומים - סך-הכל
35,068.1	2.1	35,801.0	1.6	36,361.0	גימלאות לפי חוק ביטוח לאומי
657.1	15.0	755.5	2.0	770.9	הוצאות מינהל לענפי ביטוח לאומי
9,543.5	10.8	10,576.0	3.8	10,979.0	גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
212.2	15.0	244.1	2.0	249.0	ולפי חוקים אחרים
10,567.6	3.1	10,890.0	6.8	11,634.0	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
					בריאות
					עודפים שוטפים
-3,445.8	..	-3,116.4	..	-1,015.1	עודף תקבולים שוטפים על תשלומים
629.2	..	1,113.6	..	3,484.9	סך הכל עודף תקבולים על תשלומים

*לעומת שנה קודמת- במונחים נומינליים

לוח 2 : התקבולים, ההתשלומים, העודפים ונכסי ענפי הביטוח הלאומי

תקציב - 2003

(במיליוני שקלים חדשים)

ללא תפיסת המ

הבטחת הנכסה	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפשי"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימרות	נפגעי עבודה	תאונות	גנות כללית	סיעוד	זיקנה ושאי"ם	כל ענפי הביטוח הלאומי		
4,110.0	3.6	181.0	1,837.6	604.3	15,170.8	2,198.8	2,354.5	233.0	5,763.4	1,346.0	18,142.8	51,844.8	11,634.0	
0.0	2.5	85.0	0.0	484.0	5,465.0	1,697.0	1,539.0	196.0	3,885.0	405.0	11,107.5	24,866.0		
0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	8,744.0	0.0	4.0	0.0	65.6	610.0	1,666.1	11,090.8		
0.0	0.0	96.0	0.0	0.0	787.0	149.0	361.0	37.0	862.0	322.0	1,898.0	4,500.0		
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	110.0	0.0	31.0	0.0	19.0	160.0		
4,010.0	0.0	0.0	1,800.0	20.0	174.0	327.0	340.0	0.0	890.0	8.0	3,410.0	10,979.0		
100.0	0.0	0.0	37.6	0.3	0.8	25.8	10.5	0.0	29.8	0.0	44.2	249.0		
													63,478.8	
														תקבולים-סך הכל
														מדה: דמי ביטוח בריאות
														סך הכל לענפי הביטוח הלאומי
														דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי
														הקצבת האוצר לפי חוק הביטוח הלאומי
														ריבית על השקעות
														פיצויים מצד שלישי
														מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
														ולפי חוקים אחרים
														האצאת מינהל של גורמי חוץ
														תשלומים-סך הכל
														מדה: בריאות
														סך הכל לענפי הביטוח הלאומי
														גימלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
														גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
														ולפי חוקים אחרים
														האצאת מינהל לענפי הביטוח הלאומי
														האצאת מינהל של גורמי חוץ
														עודפים שוטפים
														תקבולים שוטפים פחות תשלומים
														סך הכל תקבולים פחות סך הכל תשלומים

לוח 4 : התקבולים, התשלומים, העודפים ונסי ענפי הביטוח הלאומי
אומדן - 2001
(במיליוני שקלים חדשים)

הבטחת הנכסה	התנקות מסעמי אדק	זכויות עובדים במש"ר	שירות מלאים	אבטלה	ילדים	אימונות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושארים	כל ענפי הביטוח הלאומי	
3,581.1	3.5	176.8	1,351.5	610.7	13,534.8	1,983.5	2,054.3	202.7	5,156.5	1,128.0	16,426.7	46,110.1	10,567.5
0.0	2.2	90.1	0.0	491.4	4,811.9	1,515.8	1,390.8	177.7	3,477.9	358.6	9,920.1	22,236.5	מזה: דמי ביטוח בריאות
0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	8,009.7	0.0	3.3	0.0	66.9	405.7	1,465.8	9,952.4	סך ביטוח לענפי הביטוח הלאומי
0.0	0.3	86.7	0.0	0.0	555.0	172.0	357.0	25.0	846.0	357.0	1,566.0	4,075.0	הקצבת תאגור לפי חוק הביטוח הלאומי
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	51.1	0.0	28.3	0.0	11.1	90.5	רביית על השקעות
3,495.8	0.0	0.0	1,319.4	19.1	157.5	273.7	233.2	0.0	712.0	6.7	3,326.1	9,543.5	מימון ביטאות לפי סעיף 9 לחוק
0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.7	22.0	8.9	0.0	26.4	0.0	37.6	212.2	ולפי חוקים אחרים
85.3	0.0	0.0	32.1	0.2	0.7	22.0	8.9	0.0	26.4	0.0	37.6	212.2	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
0.0	-4.1	25.5	0.0	-3,080.3	5,335.5	-863.6	-1,196.3	184.6	-1,781.9	-1,402.4	-642.8	-3,445.8	עודפים שוטפים
0.0	-3.8	112.2	0.0	-3,080.3	5,890.5	-891.6	-829.3	189.6	-935.9	-1,046.4	1,023.2	629.2	תקבולים שוטפים פחות תשלומים
0.0	7.0	1,700.0	0.0	0.0	10,400.0	3,770.0	7,800.0	446.0	17,672.0	7,541.0	34,164.0	83,500.0	סך הנכסים בתחילת השנה
0.0	3.0	1,832.0	0.0	0.0	13,275.0	3,120.0	7,040.0	642.0	16,975.0	6,580.0	35,533.0	85,000.0	סך הנכסים בסוף השנה

56,048.5

תשלומים-סך הכל

10,567.6

מזה: בריאות

סך הכל לענפי הביטוח הלאומי
גמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
גמלאות לפי סעיף 9 לחוק
ולפי חוקים אחרים
הוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי
הוצאות מינהל של גורמי חוץ

עודפים שוטפים
תקבולים שוטפים פחות תשלומים
סך הכל תקבולים פחות סך הכל תשלומים

עודפים מצטברים
סך הנכסים בתחילת השנה
סך הנכסים בסוף השנה

לוח 5.1 הגבייה באמצעות המוסד, לפי ענפי הביטוח (1)
(במליוני שקלים חודשים)

ענף הביטוח	2001 - אומדן ביצוע			2002 תקצוב מתוקן			2003 - תקצוב		
	לא-שכירים	שכירים	סך הכל	לא-שכירים	שכירים	סך הכל	לא-שכירים	שכירים	סך הכל
זיקנה ושאיירים	836.8	9,083.3	9,920.1	878.8	9,372.9	10,251.7	963.8	10,143.7	11,107.5
סיעוד	31.0	327.6	358.6	33.0	340	373	36	369	405
נכות כללית	295.5	3,182.4	3,477.9	311.0	3,276	3,587	341	3,544	3,885
תאונות	15.2	162.5	177.7	16.0	168	184	18	178	196
נפגעי עבודה	96.7	1,294.1	1,390.8	105.0	1,336	1,441	116	1,423	1,539
אימהות	125.0	1,390.8	1,515.8	131.0	1,437	1,568	142	1,555	1,697
ילדים	374.5	4,437.4	4,811.9	395.0	4,630	5,025	433	5,032	5,465
אבטלה	-	491.4	491.4	-	489	489	-	484	484
ביטוח שירות מילואים	-	-	-	-	-	-	-	-	-
זכויות עובדים במש"ר	-	90.1	90.1	-	90	90	-	85	85
הענקות מטעמי צדק	0.2	2.0	2.2	0.2	2.1	2.3	0.2	2.3	2.5
ס"ה לענפי ביטוח לאומי	1,774.9	20,461.6	22,236.5	1,870.0	21,140.0	23,010.0	2,050.0	22,816.0	24,866.0
דמי ביטוח בריאות	2,341.5	8,226.1	10,567.6	2,430.0	8,460.0	10,890.0	2,530.0	9,104.0	11,634.0
ס"ה הגבייה באמצעות המוסד	4,116.4	28,687.7	32,804.1	4,300.0	29,600.0	33,900.0	4,580.0	31,920.0	36,500.0
מזת: שמוי האוצר	240.0	2,850.0	3,090.0	200.0	2,340.0	2,540.0	100	1,380	1,480

1,278

1,350

1,400

ביטוח בריאות מנגמולאות

לוח 6 - מספר מקבלים

השינוי % *2003	השינוי % *2002	השינוי % *2001	2003	2002	2001	2000	
זקנה ושירים							
4.14%	4.20%	4.01%	513,000	492,600	472,761	454,531	קצבת זקנה
0.94%	0.77%	0.75%	107,000	106,000	105,188	104,404	קצבת שאירים
1.00%	0.94%	0.90%	101,000	100,000	99,069	98,182	זו"ש ללא מבוססים
0.54%	0.54%	0.09%	37,500	37,300	37,100	37,067	דמי קבורה
נכות כללית							
5.69%	4.96%	5.24%	158,000	149,500	142,440	135,348	קצבת נכות
6.29%	6.45%	7.61%	18,600	17,500	16,440	15,277	ילד נכה
12.20%	8.59%	14.02%	23,000	20,500	18,878	16,557	שרותים מיוחדים
7.66%	8.19%	14.96%	22,500	20,900	19,318	16,804	ניידות
9.87%	9.01%	10.08%	124,700	113,500	104,120	94,583	סיעוד
10.00%	9.86%	10.57%	171,600	156,000	142,000	128,428	הבטחת הכנסה
-14.55%	6.80%	11.24%	94,000	110,000	103,000	92,596	אבטלה
אימהות							
0.61%	0.12%	0.17%	133,000	132,200	132,044	131,816	מענק לידה
0.42%	0.46%	0.76%	71,800	71,500	71,176	70,641	דמי לידה
6.43%	6.49%	6.41%	29,800	28,000	26,294	24,709	דמי מזונות
ילדים							
1.10%	1.03%	1.70%	2,201,000	2,177,000	2,154,735	2,118,745	קצבת ילדים
6.72%	6.97%	7.57%	162,000	151,800	141,910	131,921	מענק לימודים
נפגעי עבודה							
-17.39%	-8.25%	-2.84%	1,900,000	2,300,000	2,506,877	2,580,282	דמי פגיעה-ימים לתשלום
5.02%	5.24%	5.03%	23,000	21,900	20,810	19,814	נכות מעבודה-קבועה
40.00%	50.42%	-6.79%	3,500	2,500	1,662	1,783	נכות מעבודה-זמנית
0.94%	1.45%	0.99%	4,300	4,260	4,199	4,158	תלויים

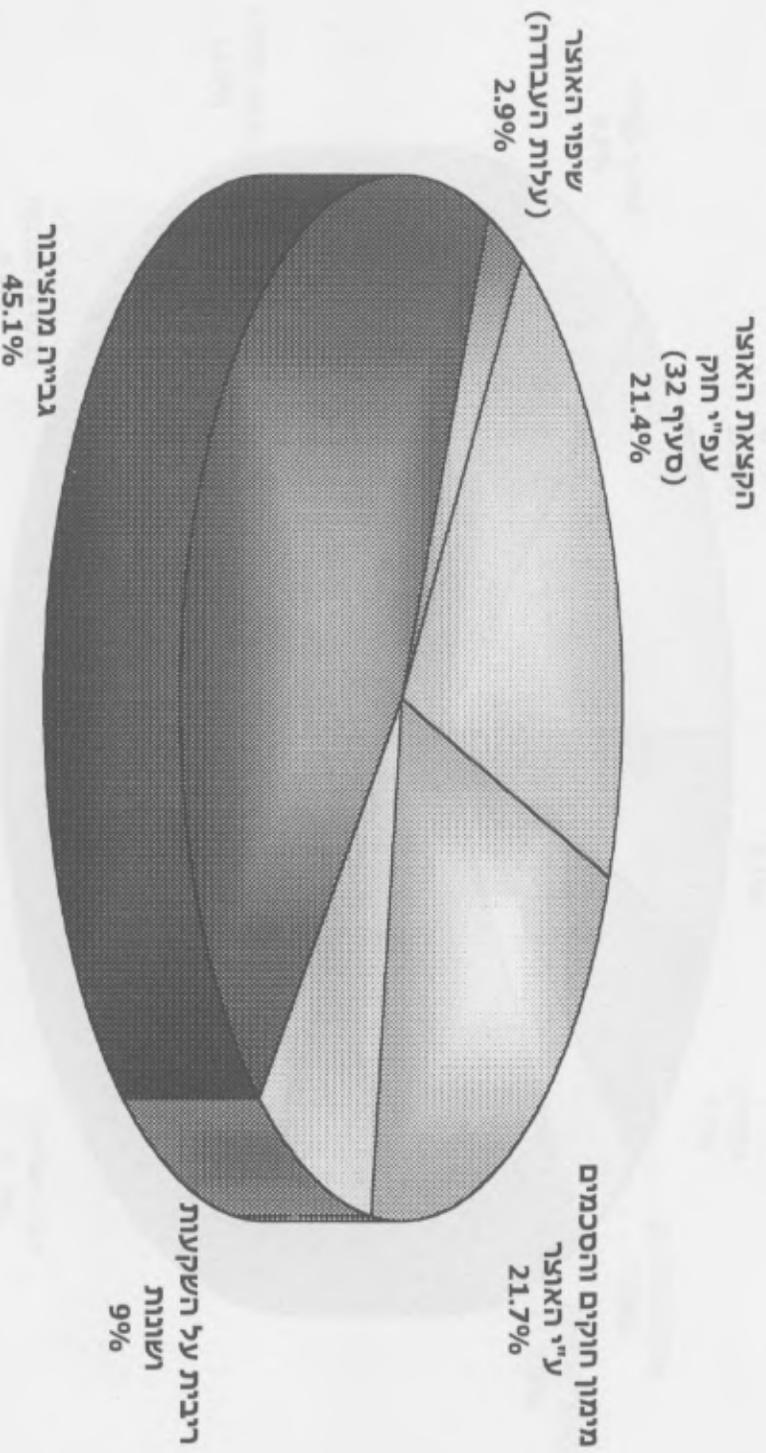
* לעומת שנה קודמת

לוח 7 - השתתפות האוצר
בתקציב המוסד לביטוח לאומי לשנת 2002
(באלפי שקלים חדשים)

סך הכל ההפרש לתיקצוב	חוב לשנת 2001	ההפרש לתיקצוב לשנת 2002	אומדן המוסד לשנת 2002	תקציב האוצר לשנת 2002	סעיף תקציבי
					השתתפות לפי סעיף 32 :
-1,591	148,041	-149,632	1,544,445	1,694,077	זו"ש 01.01.01
212,474	280,217	-67,743	8,074,624	8,142,367	ילדים 01.01.02
-1,176	-475	-701	65,600	66,301	נכות 01.02.01
221,211	93,015	128,196	580,000	451,804	סיעוד 01.02.02
430,918	520,798	-89,880	10,264,669	10,354,549	סה"כ השתתפות לפי סעיף 32 :
120,337	145,473	-25,136	2,540,000	2,565,136	שיפוי דמי ביטוח 04.01.03
73,089	750	72,339	839,000	766,661	השלמת הכנסה זו"ש 02.01.01
178,879	18,682	160,197	3,730,000	3,569,803	הבטחת הכנסה-אחרים 02.01.02
130	130	0	0	0	קצבת יוצאי צבא 02.02.01
105,692	30,687	75,005	280,000	204,995	נפגעי פעולות איבה 02.02.02
-8,254	31,376	-39,630	294,000	333,630	נשים נטושות (דמי מזונות) 02.02.03
1,009	333	676	3,000	2,324	מתנדבים 02.02.04
-3,147	1,821	-4,968	87,000	91,968	מענק לימוד חד-הוריות 02.02.05
-2,497	554	-3,051	26,000	29,051	אסירי ציון 02.02.06
-12,888	-311	-12,577	2,000	14,577	המזפיליה 02.02.07
-2,003	11,672	-13,675	180,000	193,675	גזת 02.02.08
0	0	0	2,145	2,145	וועדות רפואיות 02.02.10
3,024	171	2,853	4,500	1,647	יתומים עקב אלימות במשפחה 02.02.11
11,694	16,972	-5,278	77,000	82,278	מענק לימוד מרובות ילדים 02.02.12
714	3,330	-2,616	8,000	10,616	קצבת לידה 02.02.15
-29,168	32,554	-61,722	2,490,000	2,551,722	גמלאות זו"ש שלא מהמנין 03.01.03
140	127	13	200	187	מצבות לגלמודים 03.01.05
-425	-20	-405	100	505	מימון העברת נפטרים 03.01.06
118,802	32,268	86,534	460,000	373,466	קצבת נידות 03.02.01
31,755		31,755	160,000	128,245	הלוואה עומדת(מכס) 03.02.02
-436	-304	-132	5,000	5,132	חסידי אומות עולם 03.04.03
-298	-261	-37	2,000	2,037	ילדים עולים 03.04.04
-2,670	-521	-2,149	2,900	5,049	נכים עולים 03.04.06
-2,758	-268	-2,490	7,000	9,490	סיעוד ס"ס 9 03.04.07
165,101	352,281	-187,180	207,100	394,280	הוצאות מינהל כללי 05.01.01
-7,541	-6,854	-687	36,900	37,587	הוצאות מינהל בש"מ 05.01.05
-134	1,048	-1,182	2,553	3,735	סיוע משפטי 05.01.02
710	-2,844	3,554	6,554	3,000	קרן לפיתוח שרותי רווחה למשרתי מילואים 05.01.06
		0	500	500	עידוד מיגזר עיסקי 05.01.07
618,520	523,373	95,147	8,913,452	8,818,305	סה"כ סעיף 9 וחוקים אחרים
-602,269	0	-602,269	0	602,269	רדרבות
567,506	1,189,644	-622,138	21,718,121	22,340,259	סה"כ לשנת 2002

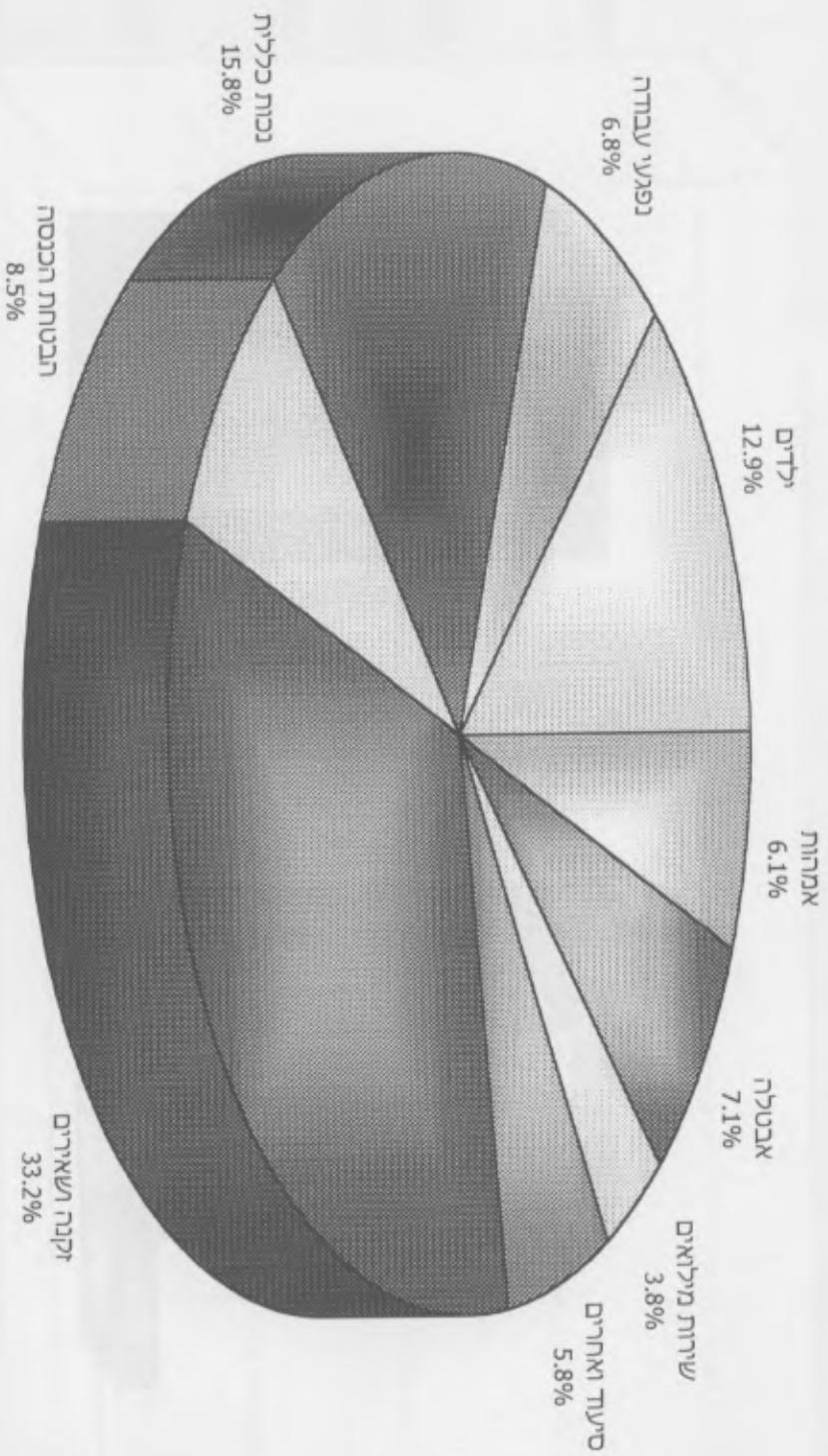
תקבולים		תשלומים	
מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים
100.0	63,479	100.0	59,994
18.3	11,634	19.4	11,634
81.7	51,857	80.6	48,360
37.1	23,546	61.9	37,132
2.3	1,480	18.7	11,228
17.5	11,091		
7.1	4,500		
17.7	11,228		
-1,015		גרעון שוטף	
3,485		עודף כולל	

תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון שנת 2003



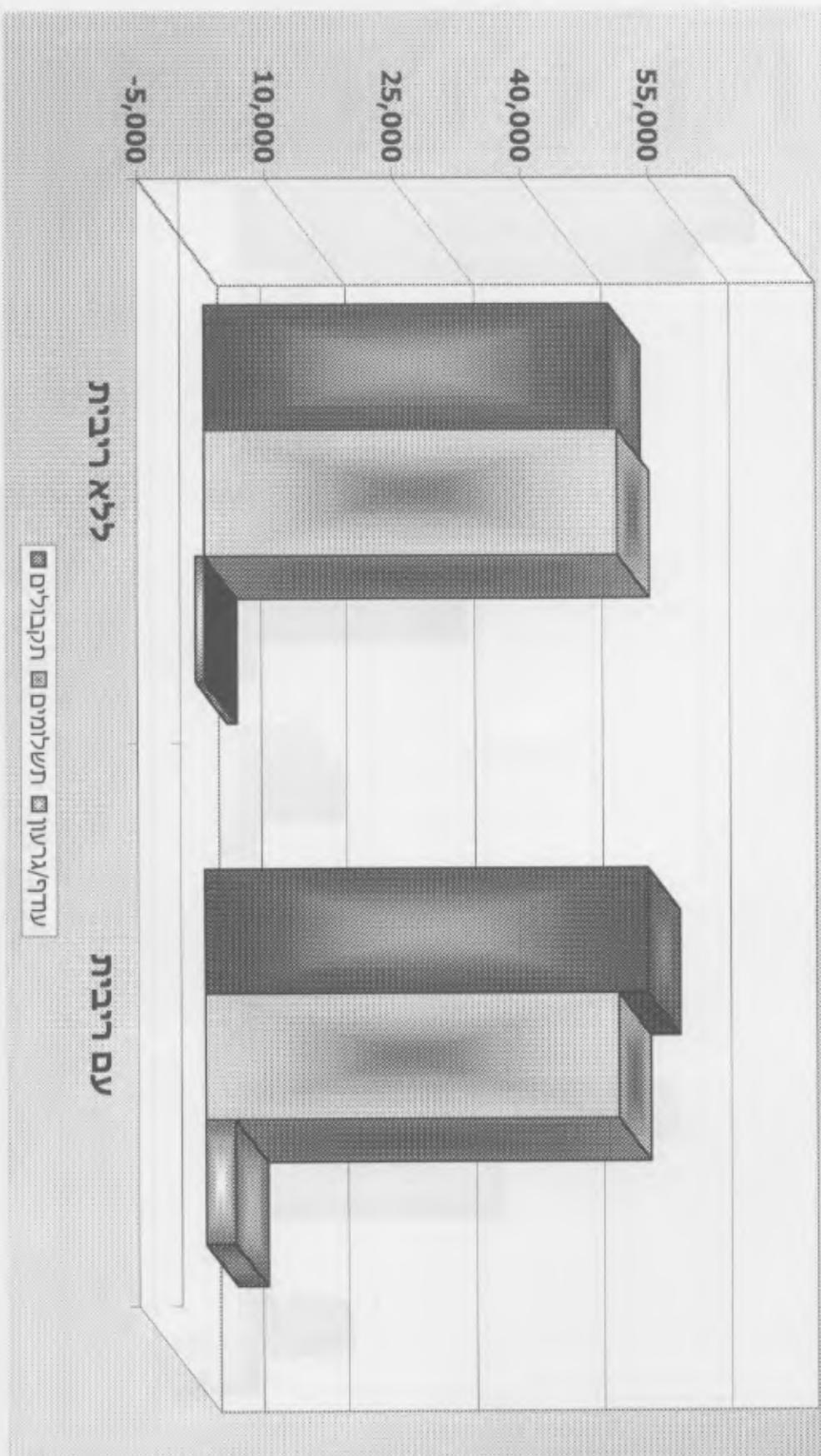
סה"כ התקבולים לענפי הביטוח הלאומי מסתכמים בכ-51.9 מיליארד ש"ח. כ-54.1 מתקבולי ענפי הביטוח הלאומי באים ממקורות עצמאיים, וכ-45.9% מקורם בתקציב המדינה.

תשלומי גמלאות לפי ענפי הביטוח שנת 2003



תשלומי הגמלאות מסתכמים בכ-48.4 מיליארד ש"ח

סה"כ תקבולים, תשלומים, עודפים/גרעונות (במיליוני ש"ח) - שנת 2003



תקבולים (כולל ריבית), תשלומים ועודפים/גרעונות, לפי ענפי הביטוח העיקריים (במיליוני ש"ח) שנת 2003

